

OYSTER PERPETUAL
SEA-DWELLER 4000

ROLEX

M
MICHELSEN
ÚRSMÍÐIR

Laugavegur 15 - 101 Reykjavík
511 1900 - www.michelsen.is

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 21. september 2016

36. tölublað | 10. árgangur

FYLGIRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL

Óttast ekki samkeppni ef allir sitja við sama borð

Festi er eitt stærsta fyrirtækið í smásölu á Íslandi. Stöðugar áskoranir fylgja slíkum rekstri og samkeppnin vex. Jón Björnsson segir kaupmenn almennt standa sig vel og tilbúna til að mæta nýjum áskorunum.

»4

Sjónmælingar eru okkar fag

Tímamantanir í síma:

Optical Studio í Smáralind, 5288500

Optical Studio í Keflavík, 4213811

Optical Studio í Leifstöð, 4250500

Optical Studio

SMÁRALIND • LEIFSTÖÐ • KEFLAVÍK

KEFLAVÍKUR
FLUGVÖLLUR

Fjárfesting í innviðum hefur skilað sér

Vöxtur hagnaðar án einskíptisaðgerða og skipulagsbreytinga nam rúmum átta prósentum hjá Sjóklæðagerðinni 66°NORÐUR á milli árána 2014 og 2015. Gríðarleg fjárfesting hefur verið í vörubrúun, markaðssetningu og verslunum fyrirtækisins á síðastliðnum árum.

Sjóklæðagerðin 66°NORÐUR hagnaðist um rúma tvo milljarða á síðasta ári. Séu einskíptisaðgerðir og skipulagsbreytingar teknar út fyrir sviga nemur hagnaður félagsins 178 milljónum króna og nam vöxtur hagnaðar hjá fyrirtækinu rúmum átta prósentum á milli ára.

„Við gerðum á árinu ákveðnar skipulagsbreytingar sem kalla á skýringar. Fyrirtækið er ekki að skila methagnaði þótt tölurnar gætu við fyrstu sýn gefið annað í skyn,“ segir Helgi Rúnar Óskarsson, forstjóri Sjóklæðagerðarinnar 66°Norður.

Á árinu ákváðu eigendur félagsins að skipta félaginu upp í tvær einingar og er breytingin gerð til þess að skilja að ólíka þætti rekstrursins, annars vegar framleiðslu útivistar- og vinnufatnaðar undir hatti Sjóklæðagerðarinnar, en hins vegar framleiðslu ullar- og gjafavöru undir félaginu Rammagerðin Holding. Við þessa breytingu myndaðist söluhagnaður í bókum Sjóklæðagerðarinnar upp á rúmar 1.852 milljónir króna. Félögin eru bæði að fullu í eigu eignarhaldsfélags í eigu hjónanna Helga Rúnars Óskarssonar og Bjarneyjar Harðardóttur.

Rekstrartekjur Sjóklæðagerðarinnar námu 3,5 milljörðum króna árið 2015 og drógust saman milli ára. Eigið fé nam 2,3 milljörðum í árslok og hækkaði um tæpa tvo milljarða milli ára, meðal annars vegna breytinganna.

„Afkoman er ásættanleg og rekst-

Sjóklæðagerðin er í eigu hjónanna Helga Rúnars Óskarssonar og Bjarneyjar Harðardóttur. MYND/66°NORÐUR

urinn hefur gengið vel,“ segir Helgi. „Aukin kaup Íslendinga á merkinu og fjölgun ferðamanna hefur hjálpað til. Við erum búin að vera að styrkja línuna okkar mikið og bæta inn mörgum vörum,“ segir Helgi.

Fyrirtækið rekur tíu verslanir 66° Norður á Íslandi og tvær í Kaupmannahöfn í Danmörku. Auk þess starfrækir Rammagerðin (í eigu hjónanna) sex verslanir. „Það er búið að ganga mjög vel í Kaupmannahöfn, við erum að sjá góða söluaukningu í búðinni sem er búin að vera opin lengur en í eitt ár. Við munum einbeita okkur að því að reka þessar verslanir vel en svo sjáum við til hvort við opnum aðrar í Kaupmannahöfn eða annars staðar. Það er ekkert sem við erum búin að negla niður, við erum bara að skoða það,“ segir Helgi.

Að sögn Helga fer langstærsti hluti sölunnar í Rammagerðinni til ferðamanna. „En við sjáum að Íslendingar eru í auknum mæli að kaupa hjá okkur þar íslenskt handverk. Íslendingar eru svo langstærsti viðskiptamannahópur 66°Norður á Íslandi.“

Helgi segir að gott gengi hjá félaginu megi rekja til mikillar uppbyggingar innan fyrirtækisins. „Við höfum notað mikið fjármagn í að fjárfesta í vörulínunni, markaðssetningunni og nýjum verslunum undanfarnar ár. Við viljum leggja áherslu á að svona hlutir gerast ekki af sjálfum sér.“ saeunn@frettabladid.is

Vikan sem leið

162

milljóna króna hlutafjárúkning

Nýsköpunarfyrirtækið Takumi tilkynnti í vikunni um 1,4 milljóna dollara, 162 milljóna króna, hlutafjárúkningu frá breskum englafljórferstum. Norðurskautið greinir frá því að heildarfjárfesting í fyrirtækinu nemi nú 3,3 milljónum dollara, 380 milljónum króna. Fyrirtækið leiðir saman áhrifavalda á samfélagsmiðlum (e. influencers) og fyrirtæki sem vilja koma vörum sínum á framfæri.

38,6

milljóna hagnaður

Á árinu 2015 hagnaðist Ísbúðin Valdis um 38,6 milljónir króna, samanborið við 40,2 milljónir árið áður. Eigið fé félagsins í árslok 2015 nam 39,5 milljónum króna, samanborið við 40,9 milljónir króna árið 2014. Eignir námu 52,2 milljónum, samanborið við 54,6 milljónir árið áður. Hlutafé félagsins skiptist milli Gylfa Þórs Valdimarssonar og Önnu Svövu Knútsdóttur.

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFLAG 365 miðlar ehf., Skaftahlíð 24, 105 Reykjavík, sími 512 5000

Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími 512 5000 | Fax 512 5301

Umsjón Hafliði Helgason hafliði@365.is

Ábyrgðarmaður Kristín Þorsteinsdóttir

Netfang auglýsingadeildar auglysingar@markadurinn.is Veffang visir.is

Lyfjarisinn Allergan kaupir Tobira

Forsvarsmenn lyfjarisins Allergan tilkynntu í gær að félagið væri að kaupa Tobira Therapeutics, sem framleiðir lyf fyrir lifrarsjúkdóma. Yfirtökutilboðið nemur 1,7 milljörðum dollara, jafnvirði 195 milljarða íslenskra króna.

Wall Street Journal greinir frá því að Allergan muni borga 28,35 dollara, 3.200 krónur, á hvern hlut í fyrirtækinu, sem var langt yfir markaðsvirði félagsins á mánudaginn.

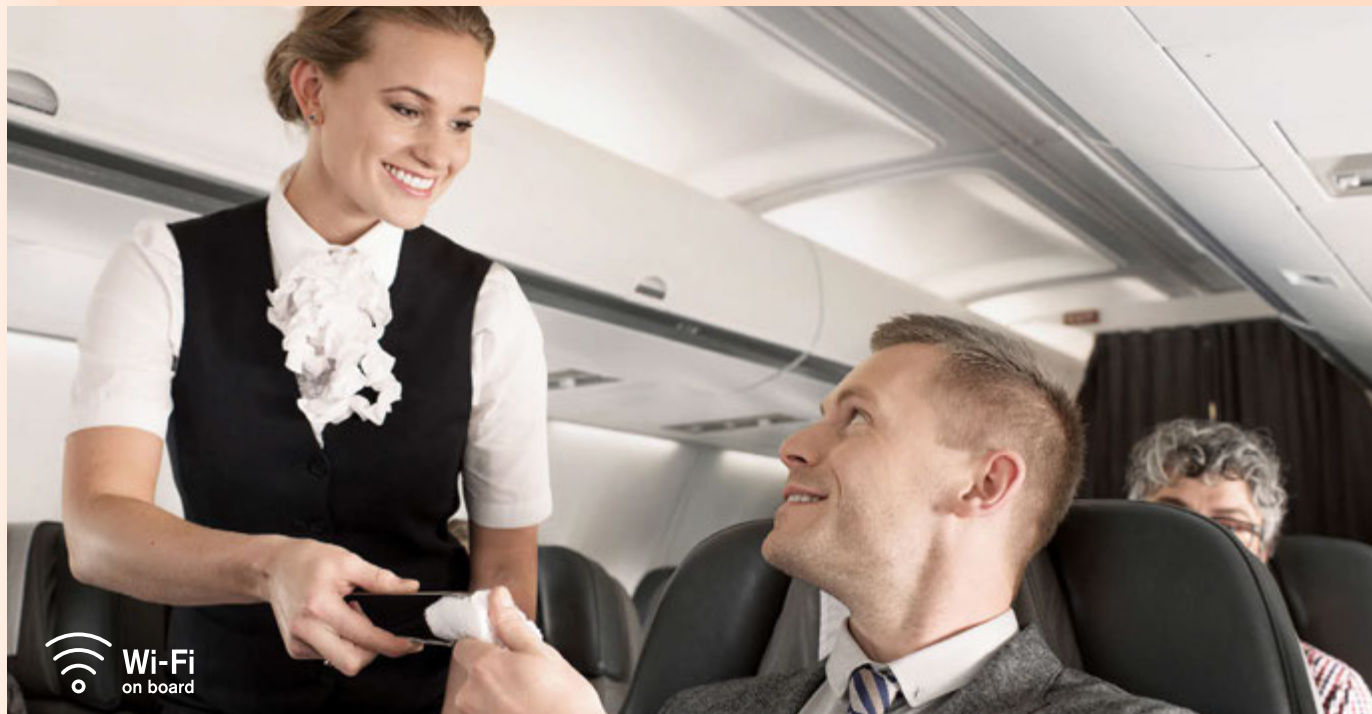
Gengi hlutabréfa í Tobira fór á fleygiferð upp við tilkynninguna og hækkaði gengi þeirra um rúmlega 700 prósent. Markaðsvirði fyrirtækisins tæplega tífaldaðist milli daga við tilkynninguna. Gengi hlutabréfa í Allergan lækkaði hins vegar um 2,5 prósent í kjölfar fregnanna í gær.

Tobira sérhæfir sig í meðferð á lifrarsjúkdómi sem tengist offitu og sykursýki tvö. Brent Saunders, forstjóri Allergan, segir að sjúk-

» Kaupverðið nemur 1,7 milljörðum dollara, jafnvirði 195 milljarða króna.

dómurinn verði líklega einn af algengustu langvarandi sjúkdómum á faraldsstigi í framtíðinni, í ljósi aukningu á offitu og sykursýki. Sjúkdómurinn hrjáir nú þegar fimm prósent Bandaríkjamanna. – sg

ER ÞITT FYRIRTÆKI Á FLUGI?

Regluleg ferðalög á vegum fyrirtækisins eru oft nauðsynleg. Það getur því borgað sig að gera fyrirtækjasamning við Icelandair.

Wi-Fi on board

ICELANDAIR

Hera Björk
Jónur af jólum

Jólatónleikar í Grafarvogskirkju

26. nóvember kl. 20.00

*Hera Björk • Lisa Angell • Kristinn Sigmundsson • Greta Salóme • Friðrik Dór
Karlakór Kjalnesinga og sönghópurinn Harmonia ásamt hljómsveit
undir stjórn Óskars Einarssonar*

Midasala á midi.is

Hafliði
Helgason
hafliði@frettabladid.is

Jón Björnsson, forstjóri Festi sem á og rekur meðal annars Krónuna, Elko og Intersport, á að baki langan feril í smásöluverslun, bæði hér á landi og erlendis. „Það má segja að ég hafi verið meira og minna tengdur smásölu frá því að ég byrjaði að vinna í Austurvegi hjá Jóa í Bónus tólf ára gamall.“

Ferill Jóns frá þeim tíma er fjölbreyttur þar sem hann hefur snert á flestum hliðum smásöluverslunar og einnig verið birgjamegin. Hann var markaðsstjóri Nóa Síriusar strax eftir nám. Eitt leiddi af öðru og Jón starfaði fyrir Hagkaup og síðan Haga.

Magasin mikil áskorun

Árið 2007 tókst Jón á hendur að stýra hinu sögufræga vöruhúsi Magasin du Nord í Kaupmannahöfn. „Það var mikil áskorun,“ segir Jón. Skömmu eftir að hann hóf að breyta rekstrinum dundi fjármálakreppan yfir. „Þetta var gríðarleg vinna og ætli maður hafi ekki lært meira á þessum tólf mánuðum sem það versta dundi yfir en allan tímann á undan. Ég vann með frábæru teymi og þetta sýndi mér hvað er hægt að ná miklum árangri á skömmum tíma með góðum hópi.“

Debenhams keypti Magasin og Jón hélt áfram næstu þrjú árin. „Magasin hefur gengið ævintýralega vel frá árinu 2010.“ Rekstur Magasin de Nord hafði gengið illa frá árinu 1996. Jón segir það taka tíma að ná í gegn breytingum í 150 ára fyrirtæki. „Teymið sem ég vann með er þarna enn og mér finnst gaman að heim-sækja þau og fylgjast með árangrinum sem þau hafa náð.“

Í stjórn Álens

Eftir tímann hjá Magasin sneri Jón heim. Hann settist í stjórn sænsku verslanakeðjunnar Álens sem veltir um hundrað milljörðum íslenskra króna og stjórn Boozt.com sem er ein stærsta netverslun með fót í Skandinavíu. Hann situr enn í stjórn þessara fyrirtækja.

Eftir stuttan stans í ráðgjöf og fleiri verkefnum dró smásalan hann til sín aftur. Jón segist hafa séð tækifæri á smásölumarkaði og hafði frumkvæði að því að koma að þeim fyrirtækjum sem eru í eignasafni Festi. „Mér fannst liggja tækifæri í að gera betur og auka samkeppni. Í fyrirtækinu eru góð vörumerki, gott starfsfólk og góð staðsetning búða. Ég sá tækifæri í að efla þetta enn frekar og ég held að það hafi tekist.“

Nýtt vinnulag

Jón segir lærdóminn af vinnunni á Norðurlöndunum hafa eflt sig. „Ég veit kannski ekkert meira um smásöluverslun en margir sem störfuðu fyrir hjá fyrirtækinu, en ég held að

Ef keppinauturinn gerir betur þá þarf að herða sig

Festi sérhæfir sig í verkefnum sem tengjast smásölu. Reksturinn gengur vel undir stjórn Jóns Björnssonar sem hefur aflað sér mikillar reynslu og þekkingar á sviði smásölu bæði innanlands og á alþjóðavettvangi.

SHARP SJÓÐVÉLAR

40 ÁR Á ÍSLANDI

ÖRUGGAR OG
ENDINGARGÓÐAR

XE-A147B

8 Vöruflokkar · 200 PLU númer
· Sjálfvirk dagsetning og tími
· Hitaprentun · Rafrænn innri strimill
· Mjög auðveld í notkun
Verð kr. 49.900

XE-A207B

99 vöruflokkar · Allt að 2000 PLU númer · Rafrænn innri strimill 9000 línur · Stór LCD skjár · SD kortarauf – hægt að flytja gögn yfir á PC · Sjálfvirk dagsetning og tími
· Hitaprentun · íslenskur strimill · Mjög auðveld í notkun
Verð kr. 74.900

XE-A307

99 vöruflokkar · Allt að 10,000 PLU númer
· SD kortarauf – hægt að flytja gögn yfir á PC
· Sjálfvirk dagsetning og tími · Hitaprentun
· íslenskur strimill · Mjög auðveld í forritun
Verð kr. 89.900

Afkoma Festi

Heildarsala

2015-2016	2014-2015
36.171	33.823

Vörusala skv. ársreikningi

2015-2016	2014-2015
35.708	33.275

Framlegð af vörusölu

2015-2016	2014-2015
7.670	6.904

Leigutekjur fasteigna og aðrar rekstrartekjur

2015-2016	2014-2015
1.255	1.230

Hagnaður af sölu fasteigna

2015-2016	2014-2015
204	0

Laun og annar starfsmannakostnaður

2015-2016	2014-2015
3.578	3.382

Annar rekstrarkostnaður

2015-2016	2014-2015
2.085	2.176

EBITDA

2015-2016	2014-2015
3.466	2.576

EBIT

2015-2016	2014-2015
3.107	2.307

Hagnaður

2015-2016	2014-2015
1.479	1.009

HELSTU NIÐURSTÖÐUR

35,7 MILLJARÐAR var velta félagsins	47% MEIRI HAGNAÐUR fyrir skatta en á fyrra ári
7,3% var vöxtur í smásölu frá fyrra ári	35,2 MILLJARÐAR voru heildar-eignir félagsins
97,8% var útleiguhlutfall fasteigna	11,3 MILLJARÐAR var eigið fé Festi eða 32,2%
3,26 MILLJARÐAR var EBITDA félagsins (án einskiptishagnaðar af sölu fasteignar) sem er bati um 27%	15% var arðsemi eigin fjár

4%

Jón reiknar með að Costco muni taka til sín fjögur prósent af 250 til 300 milljarða veltu á smásölumarkaði. H&M muni taka mun meira hlutfallslega af fatamarkaði á Íslandi.

til að velja og ég held að mjólkur-iðnaður á Íslandi yrði mun betri ef hann fengi samkeppni. Mér þykir til dæmis miður að geta ekki boðið viðskiptavinum okkar upp á lífræna mjólk. Þar er einn lítill framleiðandi og ég get boðið upp á vöruna í einni búð.

Kaupmenn vilja innlent

Jón segir kaupmenn vera áfram um íslenska framleiðslu, þar sem aðfangakeðja sé styst og ferskasta varan. „Gagnvart lambakjöti erum við í þeim vandræðum að neyslan á vörinni er að minnka, en við höldum áfram að framleiða jafn mikið. Þurfum við þá ekki að skoða það vandamál sérstaklega, burtséð frá styrkjunum? Annaðhvort verðum við að selja meira eða minnka framleiðsluna.“

Jón segir umræðuna fasta í skotgröfum og vill færa hana upp á lausnamiðaðra stig. „Mér finnst við þurfa að nýta ferðapjónustuna betur til að koma lambakjöti á framfæri. Lambakjöt er tiltölulega ódyrt kjöt miðað við gæði. Ég vil sjá menn mætast í því að finna lausnir frekar en að kenna hver öðrum um. Ég skil ekki hvers vegna pólitíkin ýtir ekki búvörusamningnum til baka til hagsmunaaðila og segir: Leysið þið málið.“ Jón segir að það sé nærtækast að þeir sem best þekkja setjist niður og leiti að leiðum til að ná meiri árangri.

Bætum ekki við áhyggjum

Auk þess að vera félag um rekstur smásöluþyrirtækja er Festi einnig fasteignafélag sem sérhæfir sig í húsnæði fyrir verslun. „Við viljum vera virkir í kaupum og þróun á smásölufasteignum.“ Allt sem lýtur að smásölu er á áhugasviði fyrirtækisins. „Við bætum ekki við okkur fyrirtækjum bara til að stækka. Það væri bara að bæta á sig áhyggjum. Ef við sjáum að þekking okkar nýttist eða við náum fram hagræðingu við þann rekstur sem þegar er fyrir hendi, þá myndum við skoða það.“

Festi hefur sótt um að reisa bensíndælur við verslanir sínar eins og víða þekkist. „Reykjavík virðist vera búin að loka á alla frekari samkeppni á olíumarkaði og þar með afhenda núverandi olíufélögum einkaleyfi á eldsneyttissölu. Kópavogur hefur reyndar samþykkt, en það þarf fleiri stöðvar til að ná þeirri

Ég skil ekki hvers vegna pólitíkin ýtir ekki búvörusamningnum til baka til hagsmunaaðila og segir: Leysið þið málið.

Nafn á viðmælenda ekki punktur

Við bætum ekki við okkur fyrirtækjum bara til að stækka. Það væri bara að bæta á sig áhyggjum.

Nafn á viðmælenda ekki punktur

stærð að geta gert hagkvæm innkaup á eldsneyti. Við höfum talið að það séu tækifæri til að auka samkeppni í eldsneyttissölu, nýta lóðir við verslanir og þann bilafjölda sem kemur að búðunum. Þar sjáum við að við getum gert gagn.“ Jón segir að þótt málið sé svona statt, þá hafi þetta brölt þeirra orðið til þess að olíufélögin brugðust við væntanlegri samkeppni og tvö ný lágverðsmerki í bensínsölu litið dagsins ljós, Dælan og OrkanX.

Samkeppnishæf í álagningu

Frekari samkeppni er væntanleg á smásölumarkaði. Mikið hefur verið rætt og ritað um komu Costco til Íslands. „Það er gott í allri umræðu að skoða vel staðreyndirnar og þær eru til.“ Jón segir að Costco sýni veltu á hverja búð í ársreikningum sínum. „Þeir munu velta um tólf milljörðum á búðinni á markaði sem er milli 250 og 300 milljarðar í veltu. Þannig að þetta er um fjögur prósent af markaðnum sem dreifist á mjög marga, matvöru, byggingarvörur, raftæki og fleira.“ Jón segir að þessi hlutdeild verði tekin af smásölulukeðjum, heildsölum og smærri verslunum. „Costco mun líka auka við neyslu, þar sem þeir verða með vörur sem ekki hafa fengist á Íslandi. Þeir eru hins vegar ekkert betri en við í að reka verslanir. Við erum með lágstu álagningu í öllum vöruflokkum okkar og algerlega sam-

keppnishæf við álagningu Costco. Við erum samkeppnishæf svo lengi sem innkaupsverð okkar er í lagi. Ef ekki, þá þurfum við að leggja okkur meira fram.“

H&M hefur mikil áhrif

Jón segir að hrósa megi íslenskum stjórnvöldum fyrir að hafa skapað grundvöll til að vera í samkeppni í sérvöru. „Skilyrðin í sérvöru, svo sem fatnaði, húsgögnum og raf-tækjum, eru orðin lík því sem gerist á Norðurlöndum. Við eigum því að geta boðið sambærilegt verð.“ Hann segir að þetta gildi því miður ekki um matvöruna.

Jón hefur skoðað áhrif Costco á markaði og telur að innkoma annarra kunni að breyta meiru. „Ég hef skoðað áhrif Costco á markaði í Bretlandi og á Spáni og séð hvað gerðist. Annar aðili sem ég held að muni hafa miklu meiri áhrif er H&M. Ég hef skoðað hvað gerðist á markaði í Eystrasaltslöndunum við innkomu þeirra. Íslenskur fatamarkaður er lítill og þessir aðilar eru ekki að opna búðir til að selja fyrir einn milljarð. Þeir ætla sér mun meira með því að sækja inn á íslenskan markað með þrjár búðir. Það sem er jákvætt er að þeir munu flytja mikla verslun hingað heim.“

Þurfa sömu skilyrði

Jón segir að íslenskir kaupmenn standi sig vel. Hins vegar sé lykila-tríði að þeir búi við sömu skilyrði og erlend samkeppni. „Ef fyrirtæki eins og okkar kaupir húsnæði, þá fjármögnun við það með íslenskum lánum á íslenskum vöxtum. Erlend keðja sem opnar hér getur fjármagnað byggingu með erlendum vöxtum og ekki nóg með það, hún getur lánað sér sjálf og borgað sér vaxtagreiðslur og komist hjá að borga skatt á Íslandi. Þetta er ekki íslensk verðmætasköpun. Hér þurfum við að staldra við. Það er ekki eðlilegt að erlendu eignarhaldi sé gert hærra undir höfði en innlendu.“ Jón nefnir að skattayfirvöld hafi ekki heimilað Festi að miða rekstrarár sitt við annað tímabil en almanaksárið. Algennt er í verslunarrekstri víða um heim að miða við mars eða september sem upphafsmánuð rekstrarárs. „Ef maður getur ekki boðið jafn vel og keppnauturinn þá er ekkert að gera nema herða sig, ef allir þurfa að lúta sömu leikreglunum.“

Jón Björnsson, forstjóri Festi, óttast ekki samkeppni ef allir sitja við sama borð

ég hafi komið með ákveðið vinnulag sem ég var orðinn vanur af því að vinna erlendis sem hafi nýst félaginu.“

Jón segir að í grunninn byggist öll starfsemin á fremur einföldum markmiðum. „Við hugsum alltaf um að finna réttu vöruna fyrir neytandann og koma henni sem ódýrast til neytandans. Til þess að geta það, þá þarf að fara í gegnum alls konar ferla.“ Jón segir að ákveðinn fábreytileiki sé innbyggður í markaðinn vegna smæðar hans, fárra seljenda inn á hann og takmarkana sem lúta að ákveðnum landbúnaðarvörum. Sérstaklega mjólkurvörum. „Ég trú þvi að það að gera betur en keppinautur minn til þess að neytandinn elski mig meira en hann, krefjist þess að ég þurfi að leggja mig fram. Ef þessi hvati fer, þó maður sé vel meinandi, þá leggur maður sig ekki eins mikið fram. Ég held að íslenskur landbúnaður yrði betri ef hann fengi meiri samkeppni.“ Hann segir reynsluna annars staðar frá sýna að neytendur sækist eftir vörum úr nærumhverfi sínu. „Neytandinn vill hafa frelsi

Inflúensu- bólusetningar

Læknar og hjúkrunarfræðingar
Vinnuverndar ehf. koma í fyrirtæki
og bólusetja gegn árlegri inflúensu.

Er um að taka niður bókanir
í síma 578 0800 og á
vinnuvernd@vinnuvernd.is

Vinnuvernd ehf.
Holtasmára1 | 201 Kópavogur | s: 5780 800
www.vinnuvernd.is | vinnuvernd@vinnuvernd.is

VINNUVERND ehf

vellíðan í vinnu

Haldbær sjálfbærni

Hin hliðin

Herdís Sigurjónsdóttir
framkvæmdastjóri,
Viðbragð – Ráðgjöf og greining, umhverfis- og auðlindafræðingur

Sjálfbærni var ekki fundin upp með Brundtlands-skýrslu Sameinuðu þjóðanna árið 1987, en frá þeim tíma hefur hugtakið sjálfbær þróun (sustainable development) verið notað. Sjálfbær þróun var þar skilgreind sem sú þróun sem full-

nægir þörfum samtímans án þess að skerða möguleika komandi kynslóða til að fullnægja þörfum sínum. Aðildarríki Sameinuðu þjóðanna hafa gengist undir skuldbindingar varðandi umgengni um þessa einu jörð, enda sameiginlegt viðfangsefni. Árið 2002 samþykkti íslenska ríkið landsstefnu um sjálfbæra þróun á Íslandi undir yfirskriftinni Velferð til framtíðar. Fjölmörg sveitarfélög og fyrirtæki hafa einnig sett fram leiðir til aukinnar sjálfbærni.

Sjálfbærni hugtakið vefst enn fyrir mörgum, en þó fullyrði ég að fáir telja sjálfbæra þróun snúast um

flokkun á rusli eins og algengt var í upphafi. Í dag er talað um sjálfbærar borgir, sjálfbærar kauphallir og sjálfbærnistöðu fyrirtækja. Einnig er talað um sjálfbærni skulda og hvort ríkisfjármálin geti talist sjálfbær til lengri tíma. Á sama tíma og utanríkisráðherra Íslands ræddi við kanadískan og norskan kollega um samstarf á sviði sjávarútvegs og mikilvægi sjálfbærrar nýtingar á fiskistofnum birtust myndir af Hollywood-leikkonunni Emmu Watson. Emma klæddist síðkjól hönnuðum af Calvin Klein og Eco Age, sem var saumaður með sjálf-

bærni að leiðarljósi. Af þessu sést að sjálfbærni er augljóslega eftirsóknarverð, hvaða skilning sem fólk leggur í hana. Það verður að teljast góð þróun.

Í sumar fór ég með erlenda gesti um landið og úr þeirri ferð er mér minnststætt hvað sjálfbærni kom oft upp í hugann daginn sem við snæddum í Efstadal II. Þó sá ég það hvergi á prenti. Sama ættin hefur búið á bænnum síðan um 1850 og þar reka þau glæsilega ferðapjónustu með gistingu, veitingastað þar sem boðið var upp á Efstadalsteikur og -borgara, kokteil úr mysu og silung

úr nágrenninu. Eftir matinn gátum við notið þess að horfa á kýrnar í fjósinu á meðan við gæddum okkur á gómsætum ís, sem framleiddur er á staðnum, úr Efstadalsmjólk. Frábært dæmi um það hvernig hægt er að byggja upp og auka virði þess sem fyrir er, kynslóð fram af kynslóð.

Hvert og eitt getum við lagt okkar af mörkum hvort sem við stjórnnum heimilum, fyrirtækjum eða ríkjum. Litum okkur nær því þegar allt kemur til alls þá snýst sjálfbær þróun ekki um gildishlaðin orð á blaði, heldur um það sem framkvæmt er.

Sígild bók kemur aftur út

Á morgun kemur alþjóðlega metsölubókin 7 venjur til árangurs (e. 7 Habits of Highly Effective People) út í nýrri útgáfu. „Bókin er orðin tuttugu og átta ára, en þetta er eitt af þessum klassisku ritum sem verður betra með hverju ári,“ segir Guðrún Högnadóttir, ritstjóri endurskoðaðrar þýðingar. Hún er framkvæmdastjóri og eigandi hjá Franklin Covey á Íslandi og Norðurlöndunum.

„Bókin var fyrst þýdd árið 1991 og seldist strax upp á íslensku. Við erum búin að vinna með vel á annað þúsund stjórnendum hér á landi með þetta efni síðustu árin og höfum alltaf verið beðin um íslenska útgáfu af bókinni, því erum við að verða við þeirri eftirspurn. Ég vann að endurbýðingu í sumar, í ljósi þess að hugtök og annað hafa breyst, þannig að hún er að koma út í nýrri mynd á fimmtudaginn,“ segir Guðrún.

Nýju útgáfunni fylgja umsagnir frá tuttugu og fimm íslenskum áhrifamönnum úr heimi viðskipta, menntamála, lista og almennings. „Það er gaman að segja frá því að umsagnaraðilarnir eru allt frá níu ára dreng upp í forstjóra nokkurra af tíu stærstu fyrirtækjum landsins. Þetta efni á mjög breiða skírskotun í íslenskt samfélag,“ segir Guðrún.

Bókin hefur selst í meira en tuttugu og fimm milljón eintökum á

tæpum fjórtíu tungumálum og trónir enn á topp-tíu lista NY Times yfir metsölubækur. „Þetta er sigild bók. Jim Collins, einn af frægustu höfundum í dag bæði í heimi akademíu og viðskiptalífs, skrifar innangang bókarnar og kemst svo vel að orði að bókin nái að koma auga á stýrikerfi árangurs, einhvers konar undiröldu árangurs. Um leið og maður sækir þetta efni aftur heim þá verður þetta skýrara og einfaldara og árangurinn eftir því,“ segir Guðrún Högnadóttir. – sg

Peningastefna Obama veldur verðhjöðnun

Lars Christensen

alþjóðahagfræðingur

Þann 29. apríl gaf fjármálaráðuneyti Bandaríkjanna út skýrslu um „gjalddeyrisstefnu helstu viðskiptalanda Bandaríkjanna“ þar sem birtur er nýr „vöktunarlisti“ til að meta „óréttmætt“ gjalddeyrisklag helstu viðskiptalanda þeirra. Þessi skýrsla er birt hálfárslega og byrjaði að koma út þegar fjármálaráðuneyti Bandaríkjanna var gert skylt að skýra þinginu frá efnahags- og gengisstefnu helstu viðskiptalanda árið 1988 vegna „almennra laga um viðskipti og samkeppnishæfni“.

Yfirleitt vekur skýrslan ekki mikla athygli en á þessu ári er kannski meiri ástæða til að veita athygli breytingum á bandarískri „utanríkisstefnu í peningamálum“. Þannig leikur enginn vafi á því að væntanlegar forsetakosningar hafa ýtt bæði Demókrötum og Repúblíkönnum í átt til meiri verndarstefnu þar sem sérstaklega Donald Trump sakaði Kína um „gengisfölsun“ og lýsti því yfir að hann væri fylgjandi tollum á kínverskar vörur vegna gjalddeyrisklags Kínverja.

Fimm ríki á „vöktunarlistanum“

Í skýrslunni eru fimm ríki sett á „vöktunarlistann“: Kína, Þýskaland, Japan, Taívan og Suður-Kórea. Listinn er í sjálfu sér frekar undarlegur þar sem, í fyrsta lagi, Þýskaland er í myntbandalagi – evrunni – og getur því varla „átt við“ gengið. Í öðru lagi hafa þrjú af löndunum, Japan, Taívan og Suður-Kórea, fljótt gengi og því er ekki hægt að segja að þau hagræði genginu þar sem það er fljóttandi.

Reyndar eru Japan, Taívan og

Utanríkisstefna Baracks Obama Bandaríkjaforseta í peningamálum er talin valda verðhjöðnun með því að neyða ríki til stífari peningamálstefnu.

Suður-Kórea öll núna með verðbólgu vel undir tveimur prósentum (sem er verðbólgu markmið seðlabanka bæði Suður-Kóreu og Japans) og þess vegna eru góð rök fyrir því að öll löndin þrjú ættu að hafa lausbeisladri peningamálstefnu og þar af leiðandi veikari gjaldmiðla en nú er raunin.

Bandaríkin flytja út herta peningamálstefnu

Að mínu mati sendir gjalddeyrisskýrslan mjög skýr skilaboð til landanna fimm sem eru á „vöktunarlistanum“ um að Bandaríkin gætu hugsanlega gripið til verndaradgerða gegn þessum löndum ef þau halda ekki aftur af hugsanlegum gengislækkunum.

Það er eitt meiri háttar vandamál við þetta – það neyðir einfaldlega þessi ríki til að hafa stífari peningamálstefnu en annars væri tilfellið ef þau vilja ekki verða fyrir verndaradgerðum Bandaríkjanna.

Stefnan virðist þegar farin að „virka“ – þannig hafa, síðan skýrslan var gefin út, gjaldmiðlar Japans, Suður-Kóreu og Taivans allir styrkst gagnvart bandaríska dollarnum. Útkoman er því miður sú að Bandaríkjunum „gengur vel“ að flytja út hertari peningamálstefnu, sem mun hafa þær afleiðingar að tilhneigingin til verðhjöðnunar í heimsbúskapnum, sem er sterk fyrir, mun styrkjast og sennilega minnka hagvöxt um allan heim.

Gjalddeyrisskýrsla fjármálaráðuneytis Bandaríkjanna er ekkert annað en tæki fyrir bandaríska stjórnmalamenn sem aðhyllast verndarstefnu, sem því miður gerir ekkert fyrir heimsbúskapinn (eða bandaríska hagkerfið) og ef þetta er það sem við fáum frá Obama-stjórninni, sem á víst að aðhyllast frjálsa verslun, ímyndið ykkur þá þann verndarhylling sem við gætum fengið með ríkisstjórn Trumps.

merking
....framleiðir

Póstkassa og pósthólf....

Viðarhöfða 4 www.merking.is Sími: 562-7044

AWM

www.awm.lu

GEFÐU HÆNU

gjofsemgefur.is
907 2003

Hjálparstarf Kirkjunnar

VIÐ BJÓÐUM GÓÐA SKEMMTUN

Nældu þér í áskrift á 365.is

Troðfullur **Skemmtipakkinn** sér allri fjölskyldunni fyrir stöðugri skemmtun, allt frá yngstu krílnum upp í kröfuharða unglinga, fréttabýrsta foreldra og spennufiknar ömmur. Fimm fjölbreyttar stöðvar með íslensku og erlendu gæðafni.

Friðindakerfi 365.

Sjónvarp 365 Appið í snjallsíma, spjaldtölvur og AppleTV.

9.990 KR.
Á MÁNUÐI EÐA
333 KR.
Á DAG

ALDREI
FLEIRI
ÍSLENSKIR
ÞÆTTIR.

Fyrsti dagur Regins í Kauphöllinni.

Hækka Regin

Greiningardeild Arionbanka hefur hækkað verðmat sitt á Regin fasteignafélagi og mælir með kaupum. Að mati greiningardeildar var uppgjör Regins heldur lakara en búist var við, en það megi rekja til þess að endurskipulagning stendur yfir á nokkrum eignum félagsins.

Verðmat fasteignafélaga er fremur næmt fyrir ávöxtunarkröfu á markaði og lækkun stýrivaxta hefur því áhrif á verðmatið. Verðmatsgengi greiningardeildar Arionbanka er 28,1 en gengi félagsins á markaði í gær var 24,65. Greiningardeildin mælir því með kaupum á bréfum félagsins en síðasta verðmat Arion var 21,5 og var þá ráðgjöfin að draga úr vægi félagsins í eignasöfnum.

Markvisst samgöngufé

Í dag kl. 9 verður ráðstefna í HR um markvissa notkun fjármuna til samgönguframkvæmda.

Aukið álag vegna ferðamanna kallar á endurbætur samgöngumannvirkja sem krefjast mikilla opinberra fjárútláta. Á málþinginu taka til máls ýmsir sérfræðingar um slík mál og varpa ljósi á hvernig best er að haga málum þannig að fjármunirnir nýtist sem best. Ekki veitir af.

Warren Buffet

Buffet-maður í bankastjórn

Todd Combs, einn nánasti samstarfsmaður Warrens Buffet, hefur sest í stjórn bankans J.P. Morgan. Með þessu er talið að sjóður Buffets, Berkshire Hathaway, styrki enn frekar tengsl sín við fjármálageirann.

Combs er 45 ára gamall og bindur Buffet miklar vonir við hann og Ted Weschler sem eru næstráðendur Buffets. Í bréfi til hluthafa í febrúar sagði Buffet, sem er 86 ára gamall, að ráðning þessara tveggja væri meðal bestu ákvarðana sem hann hefði tekið. Búist er við að þessir tveir taki við sjóðnum þegar sá gamli yfirgefur skútuna, hvenær sem það nú verður.

2.500 NÝ HÓTELHERBERGI

Greiningardeild Arion banka áætlað að um 2.500 hótélherbergi verði byggð í Reykjavík fram til ársins 2020. Í nýrri greiningu bankans um ferðaþjónustu kemur fram að 27 prósent framboðs- aukning varð á hótélherbergjum á höfuðborgarsvæðinu milli 2010 og 2015. Ferðamönnum fjölgaði hins vegar um 175 prósent á sama tíma.

0,3 PRÓSENT LÆKKUN

Visitala byggingarkostnaðar reiknuð um miðjan september 2016 er 131,2 stig (desember 2009=100) samkvæmt tölum Hagstofunnar sem er 0,3 prósent lækkun frá fyrri mánuði. Lækkunina má aðallega rekja til um 0,6 prósent lækkunar á innfluttu efni frá síðasta mánuði og lækkunar á vinnuliðum um 0,5 prósent milli mánaða. Visitalan hefur hækkað um 2,6 prósent á síðustu tólf mánuðum.

20.09.2016

Ég hef aldrei kiknað í hnjúnum af aðdáun á ráðgjafarfyrtækjunum stóru sem hafa það fyrir síð að senda sveitir unglinga inn í fyrirtæki, stofnanir og jafnvel sjálfstæð ríki með það að markmiði að greina ástand, sækja skilning á orsökum og búa til ráðleggingar um það hvernig best sé að gyrða sig í brók.

Kári Stefánsson

